ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 15. května 2013

o státní podpoře SA.33728(12/C), kterou Dánsko hodlá poskytnout na financování nové víceúčelové arény v Kodani

(oznámeno pod číslem C(2013) 2740)

(Pouze anglické znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(2014/297/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek v souladu s výše uvedenými ustanoveními ([1]), a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Po fázi před oznámením oznámily dánské orgány dne 7. prosince 2011 Evropské komisi opatření týkající se financování nové víceúčelové arény v Kodani. V souvislosti s navrhovaným opatřením obdržela Komise dvě stížnosti a dne 21. prosince 2011 dánské orgány formou žádosti o informace požádala, aby záležitosti uvedené ve stížnostech objasnily. Dánské orgány odpověděly dne 6. února 2012.

(2) Dopisem ze dne 22. března 2012 Komise Dánsko informovala, že se s ohledem na podporu rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy.

(3) Rozhodnutí Komise o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek.

(4) Komise obdržela připomínky šesti zúčastněných stran. Tyto připomínky předala Dánsku, kterému bylo umožněno se k nim vyjádřit; jeho připomínky byly obdrženy dopisy ze dne 26. července a 15. srpna 2012.

(5) V prosinci 2012 a v lednu 2013 podaly dánské orgány dodatečná vysvětlení. V lednu 2013 podal dodatečná vysvětlení rovněž vybraný provozovatel. Na žádost objasnily dánské orgány i záležitosti, k nimž vedl článek v dánských novinách týkající se víceúčelové arény.

(6) Dopisem ze dne 6. března 2013 stáhly dánské orgány z oznámení grant regionu Hovedstaden (tj. region hlavního města Dánska/region hlavního města Kodaně) ([3]).

(7) Dánské orgány upustily od použití příslušného jazyka a souhlasily s tím, že rozhodnutí bude přijato v angličtině jako v úředním jazyce případu.

2. POPIS OPATŘENÍ

(8) Město Kodaň plánuje postavit „víceúčelovou arénu“ odpovídající mezinárodním standardům, jež by sloužila k provozování hudebních, kulturních a sportovních akcí na vysoké, mezinárodní úrovni. Aréna by měla mít kapacitu 15 000 míst.

([1]) Úř. věst. C 152, 30.5.2012, s. 12.
([2]) Viz poznámka pod čarou 1.
([3]) Viz bod 13 v rozhodnutí o zahájení řízení, Úř. věst. C 152, 30.5.2012, s. 12.

(9) V Kodani existují i jiné arény, které jsou určeny především pro fotbal, dánské orgány však tvrdí, že tyto arény nejsou dostatečně flexibilní a přizpůsobitelné, aby do Kodaně přilákaly mezinárodní sportovní, hudební a zábavní akce. Zmínit je třeba zejména „Parken", arénu v centru Kodaně (domovský stánek FC Kodaň, který se využívá rovněž pro velké show/koncerty až pro 45 000 diváků). Poblíž se nacházejí i další arény, například ve švédském Malmö.

(10) Hlavními partnery (dále jen „partneři"), kteří se projektu víceúčelové arény účastní, jsou město Kodaň a Realdania (soukromá nadace) ([4]). Další partner, By & Havn (vlastněný městem Kodaň (55 %) a dánským státem (45 %)), poskytne zdarma právo užívat pozemky, na nichž se má multifunkční aréna postavit.

(11) Podle dánských orgánů je vzhledem k předchozím neúspěšným pokusům o výstavbu arény pouze ze soukromé iniciativy zřejmé, že v Kodani nebude víceúčelová aréna vybudována, nezíská-li projekt spolufinancování z veřejných zdrojů.

2.1 FINANCOVÁNÍ VÝSTAVBY ARÉNY

(12) Partneři založí společnost „Arena Company" ve společném vlastnictví, jejímž účelem bude výstavba a vlastnictví víceúčelové arény a správa smlouvy s provozovatelem (zatímco provoz víceúčelové arény bude svěřen samostatnému provozovateli, jak je objasněno níže). Vlastní stavební práce budou zadány prostřednictvím otevřené veřejné soutěže.

(13) Celkové náklady plánování a výstavby víceúčelové arény jsou odhadovány na přibližně 1,1 miliardy DKK (148 milionů EUR) ([5]). Projekt víceúčelové arény bude financován z vlastních zdrojů jednotlivých partnerů a z externího dluhového financování. Každý partner přispěje 325 miliony DKK (43,7 milionu EUR) do kapitálu společnosti Arena Company (dohromady 650 milionů DKK) a bude vlastnit 50 % podíl. Externí financování ve výši 345 milionů DKK (46,4 milionu EUR) bude zajištěno úvěry poskytnutými za tržních podmínek s 30letou lhůtou splatnosti. Příspěvek na financování výstavby arény ve výši 15 milionů DKK (2 miliony EUR) poskytne rovněž Elitefacilitetsudvalget ([6]).

(14) Společnost By & Havn poskytne zdarma právo užívat pozemky, na nichž se má multifunkční aréna postavit, a to po dobu prvních 40 let. Po uplynutí 40 let bude společnost Arena Company hradit tržní nájemné.

2.2 PROVOZ A UŽÍVÁNÍ ARÉNY:

(15) Společnost Arena Company bude spravovat smlouvu s provozovatelem, vlastní provoz víceúčelové arény však bude svěřen samostatnému provozovateli, jenž byl vybrán v rámci otevřené a transparentní veřejné soutěže ([7]). Provozovatel bude povinen zajistit, aby víceúčelová aréna byla přístupná všem uživatelům za rovných podmínek a tržních cen za pronájem.

(16) Ve veřejné soutěži získala právo provozovat arénu po dobu 30 let dánská divize skupiny Live Nation Entertainment. Live Nation Entertainment je celosvětově největší společností působící v oblasti živé hudby a zábavy, která na daném území působí prostřednictvím místních společností.

(17) Provozovatel je povinen hradit společnosti Arena Company roční pevně stanovené nájemné ve výši (*) […] ([8]) za právo provozovat arénu (pevně stanovená platba bez ohledu na počet uspořádaných akcí) a variabilní nájemné ve výši […]. Provozovatel musí mimoto hradit částku […] splatnou podle smlouvy o pronájmu, a fakticky tudíž hradí veškeré variabilní náklady arény.

([4]) Ačkoli Realdania při své činnosti usiluje o zajištění výnosů, není podnikem maximalizujícím zisk, nýbrž filantropickou nadací, která své poslání popisuje jako „zlepšování kvality života pro společné dobro prostřednictvím zastavěného prostředí", viz www.realdania.dk

([5]) Celkové náklady ve výši 1,1 miliardy DKK zahrnují úroky z úvěrů a indexaci cen a mezd do roku 2015.

([6]) Elitefacilitetsudvalget je komise, jejímž cílem je modernizace sportovních zařízení, aby odpovídala mezinárodním standardům, za účelem pořádání sportovních akcí na mezinárodní úrovni. Částečně je financována dánským státem.

([7]) Dánské orgány potvrdily, že veřejná soutěž na provozovatele je založena na transparentních, objektivních a nediskriminačních podmínkách a požadavcích, přičemž relativní váha jednotlivých dílčích kritérií je stanovena předem, a že důležitým kritériem v rámci celkového hodnocení je cena.

(*) *[…]: na informace v závorkách se vztahuje povinnost zachovávat profesní tajemství.*

([8]) Roční nájemné v prvním roce platnosti smlouvy je […], nebo jiná částka, která bude stanovena pomocí zvláštního vzorce stanoveného ve smlouvě o pronájmu (viz článek 1.1, roční nájemné v prvním roce platnosti smlouvy bude činit […] ročně a posléze bude roční nájemné každý rok revidováno podle indexu, viz článek 8 smlouvy o pronájmu).

(18) Společnost Arena Company bude mít mimoto příjmy z parkování a dánské orgány zajistily, aby veškeré smlouvy týkající se parkování byly sjednány a uzavřeny na obchodním základě. Předpokládá se, že mezi externím financováním a nájemným, které bude hradit provozovatel, bude existovat takový vztah, že získané příjmy bude možno použít k hrazení externího financování.

(19) Během prvních deseti let provozu poskytne národní sportovní federace DIF ([9]) každý rok rovněž provozní grant ve výši 5 milionů DKK (672 000 EUR). Výměnou za to bude mít DIF právo využívat víceúčelovou arénu pro mezinárodní sportovní mistrovství a jiné sportovní akce. Podle dánských orgánů bude DIF platit provozovateli za využívání arény tržní cenu za pronájem.

2.3 DŮVODY PRO ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

(20) V rozhodnutí o zahájení formálního vyšetřovacího řízení Komise uvedla, že selektivní hospodářskou výhodu nelze vyloučit na žádné z úrovní (stavba, provoz a užívání), a že tudíž projekt zahrnuje státní podporu. Spolufinancování víceúčelové arény z veřejných zdrojů by kromě toho s největší pravděpodobností narušilo nebo minimálně mohlo narušit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy. V této fázi měla Komise rovněž pochybnosti, zda lze navrhovaný projekt považovat za slučitelný s čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, co se týká všech tří úrovní možné podpory (stavba, provoz a užívání).

3. **PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN**

(21) Jak bylo uvedeno výše, Komise v souvislosti s navrhovaným opatřením obdržela dvě stížnosti, v nichž se uvádělo, že projekt víceúčelové arény naruší nebo může narušit hospodářskou soutěž v odvětví pořádání akcí, zejména na trhu pro pořádání komerčních středně velkých a velkých živých zábavních akcí, a ovlivnit obchod mezi členskými státy, jelikož provozovatel bude soutěžit s provozovateli arén v jiných členských státech.

(22) Připomínky ve prospěch víceúčelové arény byly obdrženy od zúčastněných stran v oblasti Kodaně: i) Sport Event Denmark (nezisková organizace), ii) Team Danmark (veřejná samosprávná instituce, která odpovídá za celkový rozvoj dánského vrcholového sportu) a iii) Horesta a Wonderful Copenhagen (organizace cestovního ruchu).

(23) Jeden ze stěžovatelů se blíže zabýval posouzením projektu a uvedl, že představuje státní podporu, která není slučitelná s vnitřním trhem kvůli narušení hospodářské soutěže mezi místy pro pořádání komerčních středně velkých a velkých živých zábavních akcí (také v sousedních částech Švédska a dokonce Německa), jež by zhoršila hrozba vertikálního omezení […]. Stěžovatel rovněž zpochybňuje tvrzení dánských orgánů, že mezi stávajícími zařízeními bude docházet jen v omezené míře k překrývání a že víceúčelová aréna přiláká do Kodaně především akce, jež se ve stávajících zařízeních nemohou konat.

(24) Druhý stěžovatel rovněž poukázal na nepříznivé účinky na hospodářskou soutěž na trhu pro pořádání akcí v regionu Öresund, zejména co se týká koncertů mezinárodních umělců, a zpochybnil také veřejnou soutěž na provoz arény.

(25) Na základě článku v dánských novinách týkajícím se víceúčelové arény byly obdrženy rovněž některé další připomínky.

4. **PŘIPOMÍNKY DÁNSKA**

(26) Dánské orgány trvají na tom, že navrhované opatření nezahrnuje státní podporu, přičemž odkazují na předchozí praxi Komise, podle níž nelze za určitých podmínek podporu pro infrastrukturu vykládat jako státní podporu podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a že by otázka státní podpory měla být posouzena zvlášť pro každou z jednotlivých dotčených úrovní (vlastník, provozovatel a uživatelé).

(27) Dánské orgány svá tvrzení soustředí na to, že podle jejich názoru neexistuje hospodářská výhoda, a tvrdí, že v důsledku spolufinancování z veřejných zdrojů nezíská žádný z partnerů účastnících se projektu finanční výhodu, ať už přímo či nepřímo.

([9]) DIF je zastřešující organizace pro 61 sportovních federací s celkem více než 1,6 milionu členů v přibližně 10 700 sportovních svazech. Kromě odpovědnosti za vrcholový sport a oblíbené sporty je DIF dánským národním olympijským výborem, a odpovídá tudíž za účast Dánska na olympijských hrách.

(28) Pokud by se usuzovalo, že projekt víceúčelové arény zahrnuje státní podporu, dánské orgány tvrdí, že by se tato podpora měla považovat za slučitelnou s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Dánské orgány uvádějí, že v úvahu je třeba vzít zejména tyto skutečnosti:

— existuje selhání trhu (projekt by nebyl bez spolufinancování z veřejných zdrojů realizován),

— spolufinancování z veřejných zdrojů je omezeno na to, co je pro realizaci projektu naprosto nezbytné,

— financování je využito výhradně k zřízení (výstavbě) zařízení, jelikož následný provoz bude zajištěn za tržních podmínek,

— výstavba takovýchto míst pro konání akcí představuje běžnou odpovědnost státu vůči široké veřejnosti a

— víceúčelová aréna se bude pouze ve velmi omezeném rozsahu ucházet o akce, které by se případně konaly na jiných místech v Kodani, jelikož víceúčelová aréna poskytne jiná zařízení.

(29) Dánské orgány předložily rovněž zprávu nezávislého ekonomického poradce, společnosti Copenhagen Economics, týkající se pozitivních a negativních dopadů víceúčelové arény na hospodářskou soutěž a obchod, která dospěla k závěru, že spolufinancování z veřejných zdrojů přináší značné výhody v podobě hospodářského blahobytu a že má pouze mírné, či dokonce zanedbatelné účinky narušující hospodářskou soutěž.

(30) Dánské orgány mimoto na žádost objasnily otázky, jež vyvolal článek v dánských novinách týkající se víceúčelové arény.

5. **POSOUZENÍ PODPORY**

5.1 EXISTENCE PODPORY VE SMYSLU ČL. 107 ODST. 1 SMLOUVY

(31) V čl. 107 odst. 1 Smlouvy je stanoveno, že *„podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem“*.

(32) Aby se oznámený projekt považoval za státní podporu, musí splňovat tyto kumulativní podmínky: 1. opatření musí být poskytnuto ze státních prostředků; 2. musí podnikům poskytovat hospodářskou výhodu; 3. tato výhoda musí být selektivní a narušit nebo být způsobilá narušit hospodářskou soutěž a 4. opatření musí ovlivňovat obchod uvnitř Společenství.

(33) Co se týká požadavku, že opatření musí být poskytnuto ze státních prostředků a musí být přičitatelné státu, toto kritérium je v daném případě jednoznačně splněno, neboť město Kodaň i jiné orgány veřejné moci (viz níže) přispějí přímým grantem a poskytnou pozemky, na nichž má být aréna postavena. Tyto orgány veřejné moci jsou součástí státu, a jejich prostředky se proto považují za přičitatelné státu.

(34) Finanční prostředky poskytnuté státem na výstavbu víceúčelové arény mohou představovat státní podporu, má-li to za následek selektivní zvýhodnění určitých hospodářských činností. V této souvislosti představuje podle rozsudku Soudního dvora ve věci letiště *Leipzig/Halle* ([10]) financování výstavby infrastruktury pro komerční činnosti státní podporu, jsou-li splněny všechny požadavky čl. 107 odst. 1 Smlouvy. Podle hodnocení Soudního dvora rozhoduje o povaze stavby ekonomický charakter pozdějšího využívání infrastruktury. V daném případě bude aréna využívána k poskytování služeb na trhu, tudíž k hospodářské činnosti. Je proto třeba posoudit, zda byla státní podpora poskytnuta různým aktérům zapojeným do projektu.

Výstavba arény

(35) Dánské orgány potvrdily, že by tržní síly samy projekt víceúčelové arény neuskutečnily a že pro jeho realizaci je nezbytné spolufinancování z veřejných zdrojů, jak dokládá pokus o výstavbu víceúčelové arény z roku 2009, který selhal kvůli nedostatku potřebného financování ([11]).

([10]) Rozsudek ze dne 19. prosince 2012 ve věci *Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH* v. *Komise*, C-288/11.

([11]) V roce 2009 nabídlo město Kodaň v nabídkovém řízení soukromým stranám, které postaví víceúčelovou arénu, výhodný úvěr. Vítězné společnosti se však nepodařilo zajistit potřebné další financování, a v březnu 2010 bylo proto nabídkové řízení zrušeno.

(36) Co se týká požadavku, že opatření musí být poskytnuto ze státních prostředků a musí být přičitatelné státu, toto kritérium je jednoznačně splněno v případě financování ze strany města Kodaň a poskytnutí pozemku společností By & Havn (kterou vlastní město Kodaň a dánský stát). Město Kodaň a dánský stát představují orgány veřejné moci a používají prostředky, jež patří státu a/nebo jsou státem kontrolovány.

(37) Státní prostředky představuje rovněž grant (na výstavbu víceúčelové arény) poskytnutý Elitefacilitetsudvalget (komisí, jejímž cílem je modernizace sportovních zařízení, aby odpovídala mezinárodním standardům, za účelem pořádání sportovních akcí na mezinárodní úrovni), který je nepochybně přinejmenším částečně financován dánským státem. O stanovách Elitefacilitetsudvalget rozhoduje ministerstvo kultury, které během období financování uzavřelo s Elitefacilitetsudvalget rovněž smlouvu o výkonu. Co se tudíž týká finančních prostředků, které tento subjekt obdrží od dánského státu a které budou použity/poskytnuty při plnění jeho úkolů, jeho zásahy se pokládají za přičitatelné státu.

(38) Státní příspěvek na výstavbu arény, včetně poskytnutí pozemků a grantu Elitefacilitetsudvalget, poskytuje společnosti Arena Company (vlastníkovi víceúčelové arény) hospodářskou výhodu, jelikož je nezbytný pro výstavbu arény, jež by se za tržních podmínek neuskutečnila. Poněvadž poskytnutými finančními prostředky jsou zjevně státní prostředky a rozhodnutí o poskytnutí grantu lze přičíst státu, jsou splněna všechna ostatní kritéria státní podpory (viz níže přezkoumání narušení hospodářské soutěže a ovlivnění obchodu mezi členskými státy). Státní příspěvek proto představuje státní podporu pro společnost Arena Company.

(39) Co se týká grantů DIF, dánské orgány uvedly, že tyto platby nepředstavují státní prostředky. DIF získává velkou část svého příjmu v podobě ročních grantů poskytovaných dánským státem (z výnosů z dánského trhu hazardních her), avšak rovněž z jiných (neveřejných) zdrojů. Podle pravidel DIF jsou řídicí orgány voleny bez jakéhokoli zásahu ze strany orgánů veřejné moci a jednotlivá rozhodnutí přijatá řídicími orgány DIF nejsou nijak ovlivňována. Dánský stát ani žádný jiný orgán veřejné moci proto nemají na rozhodnutí DIF žádný vliv. Roční částka, kterou má DIF platit, představuje mimoto platbu za právo rezervace arény ke konkrétnímu využití v zájmu DIF v souladu s jeho vlastním rozhodnutím o uzavření dohody týkající se platby za právo rezervace arény. Podle názoru dánských orgánů proto nelze platby DIF přičíst státu, a považovat je tudíž za podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy.

Provoz arény

(40) Na provoz arény byla vypsána veřejná soutěž, která podle dánských orgánů plně přihlížela k pravidlům EU týkajícím se zadávání veřejných zakázek, a provozovatel byl vybrán v rámci otevřené, transparentní a nediskriminační veřejné soutěže, v níž měla cena (z finančního a obchodního hlediska) relativní váhu přibližně 75 %. Všechny zúčastněné strany měly stejnou možnost ucházet se o zakázku týkající se provozování arény a zakázka byla udělena uchazeči, který předložil nejlepší nabídku.

(41) Veřejná soutěž byla vypsána v dubnu 2011 a měla vekou publicitu ([12]). V rámci projektu se v Kodani pro všechny strany, které o to projevily zájem, uskutečnil rovněž Den otevřených dveří.

(42) Všem stranám, které projevily zájem, bylo zasláno informační memorandum a předběžný kvalifikační dotazník ([13]). Všechny strany, které poskytly odpovědi na předběžný kvalifikační dotazník, splňovaly požadavky partnerů projektu, a byly tudíž vyzvány, aby se zúčastnily první fáze veřejné soutěže v červnu 2011. V rámci první fáze byly předloženy tři nabídky a na seznam pro druhou fázi byli zařazeni dva uchazeči, kteří posléze podali nabídky. Výsledkem hodnocení těchto dvou nabídek bylo uzavření smlouvy se společností Danish Venue Enterprise (součástí Live Nation Entertainment) ([14]). V hodnocení se posuzovala přesvědčivost finanční nabídky, právní podmínky, požadavky na zařízení, služby a dosažitelnost a riziko. Obě nabídky byly dobré, vybraný provozovatel však ve většině kategorií dosáhl vyššího bodového ohodnocení, a zejména nabídl pevně stanovené nájemné, které bylo podstatně vyšší než v případě druhého uchazeče.

(43) Vybraný provozovatel bude platit nájemné sestávající z pevně stanoveného ročního nájemného ve výši […] a variabilního nájemného […]. Provozovatel musí hradit rovněž částku […] splatnou podle smlouvy o pronájmu,

([12]) Řízení bylo zahájeno oznámeními v předních mezinárodních a dánských médiích: The New York Times, The Times, Børsen, Licitation, Byggeriets Dagblad, Berlingske Tidende a Politiken.

([13]) K účasti byli vyzváni potenciální místní provozovatelé jako Tivoli, Bella Center, Malmö Arena a Parken, všichni však odmítli se veřejné soutěže zúčastnit.

([14]) Live Nation Entertainment je celosvětově největší společností působící v oblasti živé hudby a zábavy. Její činnosti spočívají převážně v propagaci show, správě míst pro konání akcí a jejich provozování a poskytování služeb prodeje vstupenek. Live Nation Entertainment působí na daném území prostřednictvím místních společností. V Dánsku vykonává činnost prostřednictvím společnosti Live Nation Denmark ApS.

a fakticky tudíž v rámci pronájmu hradí veškeré variabilní náklady, včetně nákladů na údržbu. Smlouva o pronájmu je uzavřena na dobu […] let (všechny nabídky musely být předloženy na dobu nejméně 25 let a provozovatel objasnil, že dlouhodobé smlouvy v délce 20–30 let nejsou v této oblasti podnikání neobvyklé).

(44) Ačkoli tato opatření omezují výhodu poskytnutou vybranému provozovateli na minimum nezbytné k zajištění provozu infrastruktury, nelze zvýhodnění provozovatele nové arény vyloučit. Jelikož by však tato podpora byla slučitelná s vnitřním trhem (jak je prokázáno níže), není nutné dospět ke konečnému zjištění ohledně existence podpory.

Využívání arény

(45) Podle smlouvy o pronájmu musí provozovatel zajistit, aby byla víceúčelová aréna dostupná pro řadu skupin uživatelů a pro rozmanité činnosti (s důrazem na živou zábavu, kulturu a sport), a nemůže upřednostňovat určitý druh činností, aby bylo zajištěno multifunkční využívání arény. Aby bylo zajištěno, že uživatelé budou hradit tržní poplatek, je ve smlouvě o pronájmu uvedeno, že „poplatky účtované za užívání jsou stanoveny vždy podle tržních sazeb, kterých lze u daného konkrétního využití přiměřeně dosáhnout na otevřeném trhu“ ([15]). Doba využívání arény nemůže být přidělena především určitým „určeným“ uživatelům. Aréna je tudíž multifunkční a přístupná všem, aniž by byla využívána určitým uživatelem pro jeho vlastní potřebu.

(46) Ve smlouvě o pronájmu se mimoto uvádí, že poplatky účtované za užívání musí odpovídat přinejmenším tržním sazbám, jichž lze u daného konkrétního využití přiměřeně dosáhnout na otevřeném trhu. Provozovatelem je soukromá společnost, která musí hradit náklady a dosáhnout zisku a která může ceny stanovit libovolně na obchodním základě a nesmí činit rozdílu mezi uživateli.

(47) Pronájem arény může představovat podporu pro uživatele, pokud lze uživatele považovat za podniky ve smyslu článku 107 Smlouvy a pokud je nájemné, které hradí, nižší než nájemné za využívání srovnatelné infrastruktury za běžných tržních podmínek. Neprofesionální uživatelé se nepovažují za podniky ve smyslu článku 107 Smlouvy. V daném případě však není vzhledem k tomu, že by tato podpora byla slučitelná s vnitřním trhem (jak je prokázáno níže), nutné dospět ke konečnému zjištění ohledně existence podpory.

Vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy

(48) Aréna má být podle plánu víceúčelovou arénou určenou pro mnoho různých druhů akcí (hudebních, kulturních a sportovních) na vysoké, mezinárodní úrovni. Jelikož trh pro pořádání mezinárodních akcí tohoto druhu je otevřený hospodářské soutěži mezi poskytovateli míst pro konání akcí a jejich organizátory, lze předpokládat vliv na hospodářskou soutěž a obchod mezi členskými státy, a to vzhledem k umístění plánované víceúčelové arény (velmi blízko jižního Švédska v dosahu silniční nebo železniční dopravy) a tomu, že v Kodani i v okolních městech (včetně jiných členských států) existují další arény.

(49) Tribunál ve svém usnesení týkajícím se komplexu Ahoy v Nizozemsku mimoto konstatoval, že není důvod omezit trh pro využívání zařízení tohoto typu na území daného členského státu ([16]). Stejně jako v rozhodnutí o zahájení řízení se proto Komise domnívá, že podpora pro arénu narušuje hospodářskou soutěž a ovlivňuje obchod mezi členskými státy.

5.2 SLUČITELNOST

(50) Dánské orgány uvedly, že pokud by bylo zjištěno, že opatření představuje státní podporu, měla by být tato podpora prohlášena za slučitelnou podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy. Aby mohlo být navrhované opatření prohlášeno za slučitelné s vnitřním trhem na základě této výjimky, Komise přezkoumá, zda sleduje politický cíl společného zájmu a rovněž zda je nezbytné a přiměřené a nezpůsobuje neoprávněné narušení hospodářské soutěže.

(51) Co se týká dosažení politického cíle společného zájmu, podotýká se, že výstavbu zařízení pro konání sportovních a jiných veřejných akcí a podporu různých druhů činností, které přinášejí prospěch široké veřejnosti, lze pokládat za záležitost, která spadá do odpovědnosti státu, zejména na základě Amsterodamské deklarace o sportu

([15]) Ačkoli straně, která je častým nebo opakovaným uživatelem či pronajímatelem arény, nebo straně, která je sponzorem či obchodním partnerem arény, mohou být poskytnuty případné výhody, tyto výhody jsou poskytnuty například […], musí však být poskytnuty všem srovnatelným uživatelům arény za transparentních, rovných a nediskriminačních podmínek, což tudíž neznamená, že určití uživatelé mohou získat zvýhodněné zacházení.

([16]) Věc *Mojo Concerts BV a Amsterdam Music Dome Exploitatie BV* v. *Komise*, T-90/09, usnesení Tribunálu ze dne 26.1.2012, bod 45.

a článku 165 Smlouvy, podle něhož „Unie přispívá k podpoře evropských hledisek sportu s přihlédnutím k jeho zvláštní povaze, jeho strukturám založeným na dobrovolné činnosti a jeho společenské a výchovné funkci".

(52) Kromě sportovních událostí bude aréna využívána rovněž pro kulturní akce (koncerty, show) a jako taková přispěje k podpoře kulturní rozmanitosti v souladu s čl. 167 odst. 4 Smlouvy. V důsledku větší nabídky kulturních akcí a určitého pozitivního dopadu na hospodářský růst a zaměstnanost přispěje rovněž k celkovému prospěchu.

(53) Jelikož aréna zajistí větší přístup široké veřejnosti ke sportu a kultuře a jejich provozování, zejména vzhledem k multifunkčnímu charakteru arény a nedostatku kapacity a/nebo jiných přiměřených zařízení pro sportovní a kulturní akce v Kodani, splní město Kodaň umožněním realizace projektu arény, a tudíž přilákáním dalších kulturních, hudebních a sportovních akcí do Kodaně, svou povinnost vůči široké veřejnosti. Výstavbu arény je proto nutno považovat za splnění politických cílů společného zájmu.

(54) Během řízení dánské orgány vzaly zpět z oznámení grant poskytnutý regionem Hovedstaden. Co se týká nezbytnosti a přiměřenosti navrhovaného opatření, dánské orgány během řízení prokázaly rovněž potřebu dodatečné kapacity víceúčelové arény a nedostatečnou kapacitu stávajících arén i jejich nevhodnost pro určité druhy akcí (jiné stávající arény v Kodani nejsou například dostatečně flexibilní nebo přizpůsobitelné, aby do Kodaně přilákaly mezinárodní sportovní, hudební a zábavné akce). Nová víceúčelová aréna se proto bude jen ve velmi omezeném rozsahu ucházet o akce, které by se mohly případně konat na jiných místech v Kodani, jelikož víceúčelová aréna poskytne jiná zařízení a prostor pro řadu nových akcí, jež se v současnosti nemohou v Kodani konat, a zvýší tudíž počet akcí, jak je podrobněji popsáno níže.

(55) Ačkoli v Kodani i v okolních městech (včetně jiných členských států) existují další arény, Komise se domnívá, že Dánsko prokázalo nedostatečnou kapacitu, přinejmenším s ohledem na určité druhy akcí, a potvrdilo, že nová aréna bude představovat doplněk stávajících arén, a nikoli jejich nahrazení. Dánské orgány rovněž objasnily, že nová aréna pravděpodobně povede k celkovému zvýšení nabídky kulturních, hudebních a sportovních akcí, a nikoli k pouhému nahrazení míst jejich konání.

(56) Víceúčelová aréna bude využívána pro kulturní, hudební a sportovní akce ve velkém měřítku, které se konají ve vnitřních prostorách. Její flexibilní zařízení bude vhodné pro sportovní akce, mistrovství, koncerty, show, kulturní události, kongresy, výstavy atd. s kapacitou 12 500 návštěvníků v případě sportovních akcí a 15 000 návštěvníků v případě hudebních akcí. V aréně se nemohou konat fotbalové zápasy.

(57) K dalším stávajícím místům konání akcí v Kodani patří především Parken, národní fotbalový stadion v centru Kodaně (domovský stánek FC Kodaň, který se využívá rovněž pro velké show/koncerty s kapacitou přibližně 45 000–50 000 diváků) a Forum Copenhagen (krytá budova) nacházející se v Kodani, jež se využívá především pro konference a výstavy.

(58) Parken je především fotbalovým stadionem a jako takový nesoutěží s novou krytou víceúčelovou arénou, v níž se nemohou fotbalové zápasy konat. V menším rozsahu se Parken využívá rovněž k pořádání koncertů, vzhledem k jeho kapacitě však láká především turné pořádaná na velkých stadionech často pro 40 000–50 000 diváků. Lze jej přeměnit na vyhřívanou krytou arénu, většinou se však využívá pro pořádání fotbalových zápasů. Podle posledního programu se v Parkenu v období od roku 2007 do roku 2011 konalo devatenáct koncertů s nejlepšími odhady počtu návštěvníků těchto devatenácti koncertů ve výši přibližně 34 000 osob. Lze tudíž vyvodit přiměřeně závěr, že koncerty pořádané v Parkenu mají v porovnání s maximální plánovanou kapacitou víceúčelové arény průměrně více než dvojnásobný počet diváků. Podle Live Nation Denmark […] se v Parkenu mají v roce 2013 konat koncerty v rámci turné, přičemž […] z nich představují stadiónová turné, která se pořádají pro velmi velké publikum, často pro 40 000–50 000 diváků, což zdaleka přesahuje kapacitu víceúčelové arény. Není pravděpodobné, že by stadiónová turné do svých plánů zahrnula i arény kvůli nižšímu potenciálu pro prodej vstupenek, a lákává není ani nutnost uspořádat v aréně několik představení jako náhradu za jediné představení na stadionu.

(59) Dalším stávajícím místem konání akcí v centru Kodaně je Forum, starší (krytá) aréna pro pořádání koncertů a výstav. V případě koncertů může Forum pojmout 8 500 sedících nebo 10 000 stojících diváků a mnoho akcí, které jsou vhodné pro Forum, bude pro novou víceúčelovou arénu méně přitažlivých vzhledem k tomu, že by

kapacita arény nebyla využita dostatečně. Liší se rovněž jejich fyzické charakteristiky, jelikož Forum bylo postaveno ve 20. letech minulého století s velkou podlahovou plochou a je vhodné pro pořádání konferencí a výstav, kdy se návštěvníci musí volně pohybovat, avšak méně vhodné pro koncerty, a zejména sportovní akce.

(60) Nová víceúčelová aréna, Forum a Parken se proto značně liší, pokud jde o kapacitu a flexibilitu, a tato tři místa konání akcí proto představují náhradu pouze v omezené míře. Kvůli těmto rozdílným charakteristikám je dopad nové víceúčelové arény na stávající místa konání akcí v Kodani z hlediska hospodářské soutěže a jejich přitažlivost pro pořádání akcí pravděpodobně velmi omezený.

(61) K stávajícím místům konání akcí s charakteristikami, které jsou podobné nové víceúčelové aréně, patří spíše aréna v švédském Malmö a v Dánsku pak Jyske Bank Boxen v Herningu v Jutsku (několik stovek kilometrů od Kodaně). Podle dánských orgánů vidí ředitel posledně uvedeného zařízení díky spolupráci s novou víceúčelovou arénou spíše nové příležitosti k přilákání velkých akcí do Dánska.

(62) Co se týká dopadu nové víceúčelové arény na arénu v Malmö z hlediska hospodářské soutěže, v úvahu byly vzaty následující skutečnosti. Ačkoli je Malmö ze zeměpisného hlediska blízko, nachází se v jiné zemi oddělené mořem a po cestě je nutno přejet most, na němž se vybírá mýto. Aréna v Malmö je víceúčelovou arénou (ačkoli byly navrženy především jako sportovní aréna) s kapacitou 13 000 diváků v případě sportovních akcí a přibližně 15 500 v případě koncertů, což je podobné jako u nové víceúčelové arény v Kodani.

(63) Co se však týká akcí pořádaných v aréně v Malmö, podle programu pro rok 2012 a 2013 měla významná část akcí, které se v aréně konaly nebo budou konat, švédské nebo místní zaměření. Aréna v Malmö je za prvé domovskou arénou pro místní hokejový tým s přibližně 25 zápasy ročně. Za druhé, poslední program (podzim 2012) ukazuje, že většina koncertů a show, které se v aréně v Malmö konají, je zaměřena na švédské publikum, což prokazuje rovněž skutečnost, že dánská verze internetových stránek uvádí pouze velmi omezený seznam akcí (čtyři z celkem čtrnácti akcí na programu z podzimu 2012 s podobnými údaji). Tři z těchto čtyř akcí inzerovaných na dánských internetových stránkách byly součástí koncertního turné, které zahrnovalo rovněž místa konání v Dánsku. To prokazuje, že organizátoři nevnímají nutně místo konání v Kodani jako náhradu za arénu v Malmö, může být naopak žádoucí uspořádat vystoupení v obou městech.

(64) Rovněž program na rok 2013 vykazuje podobné charakteristiky s 48 naplánovanými akcemi, přičemž v dánské verzi internetových stránek arény v Malmö je propagováno šest těchto show/koncertů (z toho je jedna show naplánována rovněž v Kodani, dva koncerty se již v Kodani konaly v první části příslušného turné a další z těchto show je hudební soutěž Eurovize, která se každopádně bude konat ve Švédsku, jelikož Švédsko vyhrálo soutěž v roce 2012). Prodej vstupenek na akce pořádané Live Nation Entertainment v aréně v Malmö ukazuje, že počet Dánů, kteří v Malmö navštíví mezinárodní koncerty uspořádané v rámci turné, je nízký.

(65) Vzhledem k tomu, že se aréna v Malmö nachází v jiné zemi s určitými souvisejícími překážkami, včetně mostu, na němž se vybírá mýtné, jiného jazyka, měny a kulturních rozdílů, a že arénu v Malmö využívá určitý uživatel pro vlastní potřebu, a s ohledem na skutečnost, že mnoho akcí má zvláštní místní nebo švédské zaměření, se většina akcí pořádaných v aréně v Malmö s největší pravděpodobností neuskuteční na jiném místě mimo Švédsko, hospodářské soutěži ze strany nové víceúčelové arény v Kodani by tudíž byl potenciálně vystaven pouze velmi malý počet akcí. Riziko, že aréna v Malmö přijde o akce ve prospěch nové víceúčelové arény v Kodani nebo že bude s touto arénou o pořádání akcí soutěžit, je nutno považovat za poměrně malé, a proto je pravděpodobně omezen i dopad nové víceúčelové arény na arénu v Malmö z hlediska hospodářské soutěže.

(66) Podle dánských orgánů se naopak očekává, že nová víceúčelová aréna přiláká nové akce, které by se jinak v Kodani nebo v daném regionu nekonaly, z čehož může mít prospěch rovněž například Parken, Jyske Bank Boxen a aréna v Malmö. Velké sportovní události, jako je mistrovství světa v plavání, hokeji a házené, obvykle vyžadují několik míst konání a s novou víceúčelovou arénou bude Dánsko a daný region pravděpodobně mnohem vážnějším uchazečem o pořádání takovýchto sportovních událostí prostřednictvím spolupořádání či o pořádání jiných akcí, které mohou být z obchodního hlediska či z jiných důvodů (např. různé spádové oblasti) životaschopné pouze v případě, konají-li se na dvou různých místech v Dánsku.

(67) Vybraný provozovatel, společnost Live Nation Denmark, dále potvrdil, že pro své akce bude i nadále využívat ostatní místa v dané oblasti s přihlédnutím k potřebám zákazníka, pokud jde o typ místa konání, i vlastním potřebám, co se týká zajištění finanční životaschopnosti, a nemůže proto upřednostňovat vlastní místa pro konání akcí. Společnost Live Nation je například jedním z hlavních poskytovatelů obsahu pro londýnskou O_2

Arénu, ačkoli ji provozuje jiný provozovatel. Jakožto provozovatel arény se vybraný provozovatel spoléhá rovněž na to, že jeho aréna bude využívána po maximální možný počet dnů v zájmu dosažení příjmů, a má proto pobídky k tomu, aby svá místa pro konání akcí poskytl i jiným organizátorům. Podle smlouvy o provozování arény nesmí provozovatel odmítnout přístup jiných organizátorů do víceúčelové arény a je povinen zajistit její dostupnost pro širokou škálu uživatelů za tržní cenu, aniž by byl zvýhodněn určitý konkrétní podnik.

(68) Komise se proto domnívá, že Dánsko prokázalo potřebu dodatečné kapacity v Kodani a to, že nová víceúčelová aréna doplní stávající arény o dodatečnou kapacitu a rozšíří druhy akcí, které se mohou v Kodani konat, a tím významně přispěje k přístupu široké veřejnosti k takovýmto akcím konaným v dané oblasti. Překrývání mezi stávajícími místy konání akcí v daném regionu a novou víceúčelovou arénou je třeba považovat za omezené, a tudíž riziko, že by nový vstup vedl k zániku stávajícího místa konání akcí v daném regionu, není pravděpodobné, jelikož nová víceúčelová aréna stávající arény spíše doplňuje, než nahrazuje. Jako vysoce nepravděpodobné se jeví rovněž riziko vertikálního omezení a pobídky k narušení hospodářské soutěže stanovením nízkých protisoutěžních cen. Co se týká možného vertikálního omezení, jak bylo zmíněno výše, provozovatel víceúčelové arény má smluvní povinnost zajistit rovný přístup a nemá možnost odmítnout přístup jiných organizátorů do arény, jelikož takovéto chování by bylo na úkor jeho vlastní finanční životaschopnosti.

(69) Pokud by nebylo poskytnuto spolufinancování z veřejných zdrojů, projekt by se neuskutečnil, jelikož bez státního příspěvku by nebyl k dispozici dostatek prostředků na financování projektu víceúčelové arény, jak připustily dánské orgány a jak dokládají předchozí pokusy města Kodaň o výstavbu arény. Plány existovaly po desetiletí a město Kodaň by uvítalo soukromého investora, jenž by se zavázal postavit víceúčelovou arénu za tržních podmínek, žádný takovýto investor se však neobjevil, jak dokládá například výše popsaný pokus z roku 2009.

(70) Státní příspěvek je omezen na odstranění nedostatku finančních prostředků, tj. na financování, které nelze získat na trhu, a příspěvek ve výši 325 milionů DKK (43,7 milionu EUR) odpovídá přibližně 30 % celkových nákladů plánování a výstavby víceúčelové arény. Výměnou bude stát vlastnit 50 % podíl ve společnosti Arena Company, která je zřízena za účelem výstavby a vlastnictví víceúčelové arény a správy smlouvy s provozovatelem, jak však bylo uvedeno výše, provoz víceúčelové arény bude svěřen samostatnému provozovateli.

(71) Co se týká možných alternativ víceúčelové arény, jako je menší aréna nebo méně nákladná aréna se stejnou kapacitou, tyto by nedosáhly požadovaných cílů projektu. Menší aréna by neodstranila potřebu místa konání akcí s plánovanou kapacitou a flexibilitou jako víceúčelová aréna. Nová víceúčelová aréna tudíž zaplní mezeru, která by existovala v případě výstavby menší arény s nižší kapacitou. Je rovněž pravděpodobné, že by dopady na hospodářskou soutěž byly v případě menší arény vyšší, jelikož by rozdíl oproti stávajícím místům konání akcí byl menší.

(72) Pokud jde o levnější a méně dokonalou arénu, je třeba poznamenat, že financování poskytnuté nadací Realdania závisí na vysokých architektonických požadavcích na arénu. Rovněž město Kodaň má vysoké architektonické a estetické požadavky na novou výstavbu v oblasti, v níž má být aréna postavena. Místo, kde má být aréna postavena, se mimoto nachází v oblasti, která se má stát obytnou zónou, což znamená zvláštní nákladné požadavky na návrh a zvukotěsnost.

(73) Bylo tudíž prokázáno, že závazek státu týkající se projektu je nezbytný pro jeho realizaci. Nutné je rovněž spolufinancování víceúčelové arény z veřejných zdrojů, jelikož bez státního příspěvku by na financování projektu víceúčelové arény nebyl k dispozici dostatek prostředků. Na základě výše uvedených skutečností bylo rovněž zajištěno, že státní příspěvek je omezen na nezbytné minimum.

(74) Veřejná soutěž na provozovatele i smlouva o pronájmu společně s ostatními výše uvedenými důvody zajišťují, že jsou splněny požadavky na nezbytnost a přiměřenost.

(75) Co se týká využívání víceúčelové arény, bylo rovněž prokázáno, že aréna bude využívána na nediskriminačním základě, aniž by byl zvýhodněn určitý podnik či podniky. Aréna je multifunkční a dostupná všem, přičemž ji žádný uživatel nevyužívá pro svou vlastní potřebu.

(76) Nová aréna tudíž doplní stávající arény o dodatečnou kapacitu a rozšíří druhy akcí, které se mohou v Kodani konat. Podporu je proto nutno považovat za dobře cílenou a odůvodněnou.

(77) Z výše uvedených důvodů bylo prokázáno, že účast státu na projektu víceúčelové arény je nezbytná i přiměřená a nezpůsobuje neoprávněné narušení hospodářské soutěže a že by i případný přesun této podpory na provozovatele a uživatele byl slučitelný s vnitřním trhem.

6. **ZÁVĚR**

(78) Příspěvek státu na výstavbu víceúčelové arény v Kodani představuje státní podporu pro společnost Arena Company a případně pro jejího provozovatele a uživatele. Bylo prokázáno, že spolufinancování víceúčelové arény z veřejných zdrojů je za účelem realizace projektu nezbytné a přiměřené a že aréna bude pro všechny dostatečně dostupná za nediskriminačních podmínek, aniž by byl zvýhodněn určitý podnik či podniky. Výsledek ověření vyváženosti je tudíž kladný.

(79) Komise proto konstatuje, že financování víceúčelové arény je slučitelné s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

(80) Komise podotýká, že Dánsko souhlasilo s vydáním tohoto rozhodnutí v angličtině jako v úředním jazyce případu,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Opatření, která Dánsko hodlá poskytnout ve prospěch víceúčelové arény v Kodani a která sestávají z částky ve výši 325 milionů DKK poskytnuté městem Kodaň, grantu ve výši 15 milionů DKK poskytnutého Elitefacilitetsudvalget a práva na bezplatné užívání pozemků, na nichž se má víceúčelová aréna postavit, po dobu 40 let, jsou slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy o fungování Evropské unie. Provedení těchto opatření se proto povoluje.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Dánsku.

V Bruselu dne 15. května 2013.

Za Komisi
Joaquín ALMUNIA
místopředseda